

Certificate In Tribal Law 1 Years
CTL014 - Environment, Forest, Employment and Tribal Communities

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/15243

Max. Marks : 80

-
- Notes :
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Write case laws wherever necessary.

1. What do you understand by Tribal Population? How the Rights of Tribal People in employment is protected? **16**

OR

Mr. 'B', a tribal fisherman, files a case against a non-tribal industrial facility for the population of tribal water bodies, seeking protection and conservation of tribal environmental resources. What relief can be given to him by the court?

2. What are the silent features of Forest Rights Act, 2006? **16**

OR

Discuss the Rights of Tribal People under the Forest Right Act, 2006.

3. What measures can be taken to balance the protection of wildlife and the rights of tribal populations? **16**

OR

'Z', a tribal person sought an action against the authority sent by the government that they were violating his rights to self-determination and cultural integrity by applying new laws which are harming to their customary laws. Discuss how the government can approach this matter and give explanations.

4. What are the potential conflicts between biodiversity conservation and the rights of tribal populations, and how can they be resolved? **16**

OR

How Tribal Laws are useful for conservation of Biodiversity.

5. What role does corporate social responsibility play in protecting the rights of tribal populations affected by industrial development. **16**

OR

How can government schemes and programs ensure the protection of livelihoods and the promotion of sustainable economic growth for tribal communities?

*****

Certificate In Tribal Law 1 Years
CTL014 - Environment, Forest, Employment and Tribal Communities

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचना :-
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.
  3. आवश्यक तिथे केस कायदे लिहा.

1. आदिवासी लोकसंख्या काय असते? आदिवासी लोकांच्या रोजगाराच्या हक्काचे संरक्षण कसे केले जाते? 16

किंवा

श्री बी, एक आदिवासी मच्छिमर, आदिवासी पाणवट्याच्या प्रदूषणासाठी गैर-आदिवासी औद्योगिक सुविधेविरुद्ध खटला दाखल करतो, तर आदिवासी पर्यावरण संसाधनाचे संरक्षण आणि संवर्धन कसे होणार यावर चर्चा करा आणि न्यायालयातर्फे MB ला कोणत्याप्रकारचा दिलासा देण्यात येईल?

2. वन हक्क कायदा, 2006 ची मुख्य वैशिष्ट्ये सांगा. 16

किंवा

वन हक्क कायदा, 2006, अंतर्गत आदिवासी लोकांच्या हक्काची चर्चा करा.

3. वन्यजीवांचे संरक्षण आणि आदिवासी लोकसंख्येचे हक्क यांच्यात समतोल साधण्यासाठी कोणते उपाय केले जाऊ शकतात? 16

किंवा

'z' एका आदिवासी व्यक्तीने, सरकारने पाठविलेल्या अधिकारविरुद्ध कारवाईची मागणी केली कि, ते त्यांच्या रूढी कायद्यांना हानी पोहोचवणारे नवीन कायदे लागू करून त्यांच्या आत्मनिर्णयाच्या आणि सांस्कृतिक अखंडतेच्या अधिकाराचे उल्लंघन करत आहेत. सरकार या प्रकरणात कोणती भूमिका घेऊ शकते व यावर भाष्य करा.

4. जैवविविधता संवर्धन आणि आदिवासी लोकसंख्येच्या हक्कांमधील संभाव्य संघर्ष कोणते आहेत आणि ते कसे सोडवता येतील? यावर चर्चा करा. 16

किंवा

जैवविविधता संवर्धन करण्यास आदिवासी कायदे कसे उपयोगी ठरतात?

5. औद्योगिक विकासामुळे प्रभावित झालेल्या आदिवासी लोकसंख्येच्या हक्काचे संरक्षण करण्यासाठी व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी ची भूमिका स्पष्ट करा. 16

किंवा

सरकारी विविध योजना आणि उपक्रम याद्वारे आदिवासी समुदायासाठी त्यांच्या उपजीविकेचे संरक्षण आणि आर्थिक विकासास प्रोत्साहन कसे देतात? याबाबत माहिती द्या.

*****